

Patent dodatkowy
do patentu _____

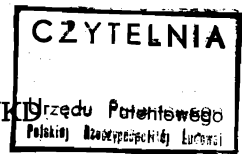
Zgłoszono: 15.I.1965 (P 106 995)

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 22.VIII.1966

Kl 5 c, 10/01

MKP E 21 d 15/46

Współtwórcy wynalazku: inż. Karol Tomecki, mgr inż. Bogdan Dobija,
inż. Tadeusz Mijał, Jan Kurz

Właściciel patentu: Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek”, Bytom
(Polska)

Urządzenie do pomiaru osiadania stropu w wyrobiskach gór-
niczych, zwłaszcza w wyrobiskach podsadzanych podsadzką
płynną

1

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie do zdal-
nego pomiaru osiadania stropu w wyrobiskach gór-
niczych, zwłaszcza w wyeksploatowanych wyrobis-
kach podsadzanych podsadzką płynną.

Jednym z podstawowych pomiarów przy badaniach
ruchu skał jest pomiar osiadania stropu w wyro-
biskach górniczych. Pomiary takie powinny być
wykonywane przede wszystkim w okęgach prze-
mysłowych, w których duży procent węgla wydoby-
wany jest z filarów ochronnych pod zakładami
przemysłowymi.

Pomiary osiadania stropu w wyeksploatowanych
wyrobiskach, wykonywano dotychczas przy pomocy
metody geodezyjnej lub przy pomocy stojaków dy-
namicznych i urządzeń hydraulicznych.

Metoda geodezyjna i stojaki dynamiczne nie
pozwalały jednak na bezpośredni pomiar osiadania
stropu w podsadzonych już wyrobiskach i nie gwa-
rantowały pełnego bezpieczeństwa ze względu na
brak możliwości zdalnego odczytywania strzałki
ugięcia stropu.

Przeznaczonymi do wykonywania zdalnego pomia-
ru strzałki ugięcia stropu urządzeniami hydraulicz-
nymi nie można przenosić wyników pomiaru na
zbyt duże odległości, ze względu na pojemność
przewodów łączących czujnik z przyrządem pomia-
rowym. Ponadto urządzenia hydrauliczne mają tę
wadę, że przy zgnieceniu przewodu przez opadający
ze stropu węgiel lub kamień, fałszuje wyniki pomia-

2

ru. Zgniecenie przewodu może czasem uniemożliwić
wykonanie pomiaru.

Celem wynalazku jest usunięcie tych wad poprzez
umożliwienie wykonywania zdalnego pomiaru z więk-
szej odległości oraz zwiększenie dokładności i nie-
zawodności działania urządzenia pomiarowego.

Wytyczone zadanie rozwiązano w ten sposób, że
w urządzeniu zastosowano układ elektryczny do po-
miaru zmian oporności, złożony z opornika suwakowe-
go umieszczonego wewnątrz stempla, przewodów
zewnętrznych, przewodów wewnętrznych i wskaź-
nika, przy czym ruchomy styk opornika suwakowe-
go przymocowany jest pośrednio przez suwak do
dolnego końca drąga mogącego wsuwać się i wy-
suwać ze spodnika, a styki nieruchome tego opor-
nika, połączone między sobą oporami o jednakowej
oporności, umieszczone są wewnątrz spodnika stem-
pla na płytce izolacyjnej stanowiącej podstawę opor-
nika suwakowego.

Wynalazek zostanie bliżej objaśniony na przy-
kładzie wykonania przedstawionym na rysunku, na
którym fig. 1 przedstawia urządzenie w przekroju
pionowym, natomiast fig. 2 przedstawia urządzenie
połączone z przyrządem pomiarowym.

Stempel składa się z drąga 1 (fig. 1), u góry wy-
posażonego w stopę 2 a u dołu w ruchomy styk 4
umieszczony na suwaku 3 wykonanym z płyty izola-
cyjnej. Suwak 3 umieszczony jest na przewodniku 21.
Drąg może się wsuwać i wysuwać ze spodnika 5.
Ruchomy styk 4 stanowi część opornika suwakowe-

go umieszczonego na obejmie 6 spodnika 5. Od strony ruchomego styku 4, na płytce izolacyjnej 7 umocowane są styki 8 o jednakowej szerokości i w jednakowych odstępach, połączone między sobą opornikami 9 o jednakowej oporności. Do pierwszego górnego styku opornika suwakowego oraz do ruchomego styku 4 suwaka dołączone są przewody 10 wyprowadzone na zewnątrz spodnika 5 poprzez izolatory 11 i masę kablową 12 wypełniającą przestrzeń między dolną ścianką 13 działową a podstawą 14 spodnika 5.

Drąg 1 w górnej części spodnika 5 przechodzi przez układ uszczelniający składający się z górnej ścianki działowej 15 wkręconej w rurę spodnika 5, gumowych uszczeltek 16, przestrzeni wypełnionej masą kablową 17 pokrywy 18 spodnika 5 oraz dławików 19 i 20, przy czym górny dławik 19 wkręcony jest do pokrywy 18 spodnika 5, w celu dociskania gumowej uszczelki 16, a uszczelka 16 w ścianie 15 dociskana jest wkręconą w rurę spodnika 5 pokrywą 18 poprzez dławik 20.

W celu wykonania pomiaru osiadania stropu umieszcza się stempel tak aby jego podstawa 14 opierała się na spągu 23 (fig. 2) a drąg 1 stopą 2 o strop 22. Do zacisków połączeniowych przyłącza się przyrząd pomiarowy 25 za pomocą przewodów 24. Po podsadzeniu wyrobiska urządzenie pomiarowe pozostaje w jego wnętrzu a osiadający strop 22 po-

woduje przesuwanie się drąga 1 wraz z suwakiem 3 i ruchomym stykiem 4 dotykającym kolejno coraz niższych styków 8 powiększając w ten sposób wartość opornika suwakowego proporcjonalnie do zmian wysokości wyrobiska. Zmiana wartości oporności opornika suwakowego w urządzeniu według wynalazku odczytywana jest na przyrządzie 25 i pozwala na ustalenie stopnia osiadania stropu wraz z upływem czasu.

Zastrzeżenia patentowe

Urządzenie do zdalnego pomiaru osiadania stropu w wyrobiskach górniczych, zwłaszcza w wyrobiskach podsadzanych podszadzką płynną z czujnikiem w postaci stempla, **znamiennie tym**, że składa się z opornika suwakowego (3, 4, 7, 8, 9) umieszczonego wewnątrz stempla (1, 2, 5), przewodów wewnętrznych (10), przewodów zewnętrznych (24) i wskaźnika (25), przy czym ruchomy styk (4) opornika suwakowego (3, 4, 7, 8, 9) przymocowany jest pośrednio przez suwak (3) do dolnego końca drąga (1) mogącego wsuwać się i wysuwać ze spodnika (5), a styki stałe (8) tego opornika (3, 4, 7, 8, 9) połączone między sobą oporami (9) o jednakowej oporności, umieszczone są wewnątrz spodnika (5) stempla (1, 2, 5) na płytce izolacyjnej (7) stanowiącej podstawę opornika suwakowego (3, 4, 7, 8, 9).

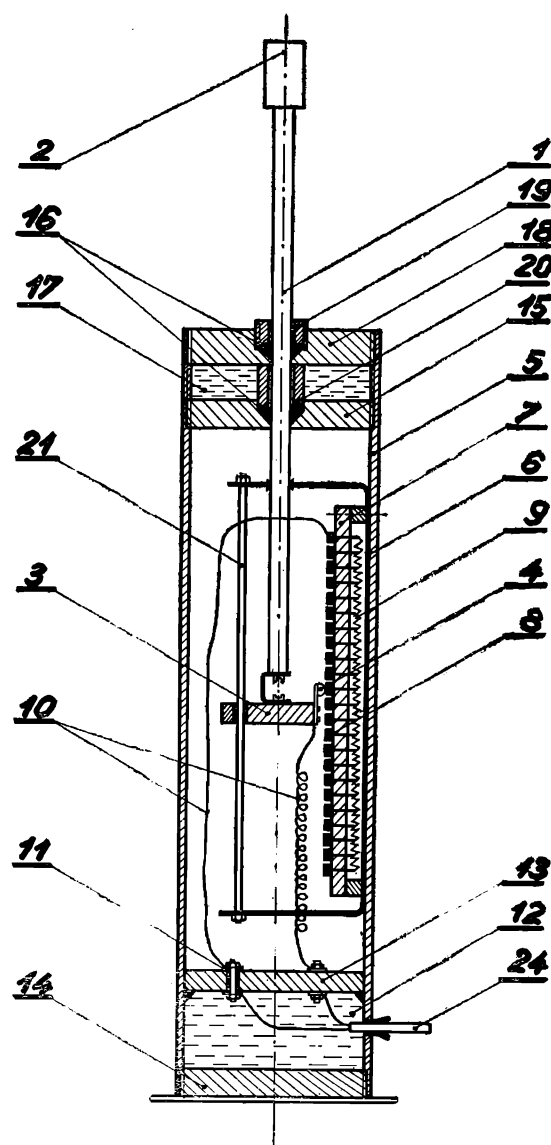

fig. 1

